

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemnik ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto 15 K
1/2 " 10 "
1/3 " 5 "

Posamične številke stanejo 10 vin.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kazipot po Gorickem in Gradiškanskem“ in dvakrat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštne zvez“.

Naročnino sprejema upravnistvo v Gosposki ulici št. 7 I. nadst. v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček. Na naročila brez doposlane naročnine se ne odzivamo.

Oglasi in poslanice se objavijo po petih vrstah: 1. krat 16 v, 2. krat 14 v, 3. krat 12 v vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

»Vse za narod, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravnistvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica. Dopolnila se pošiljajo le uredništvu. Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošljejo le upravnistvu.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „SOČE“ vsak petek in stane vsoto 3 K 20 vin. ali gl. 1.60. „SOČA“ in „PRIMOREC“ se prodajata v Gorici v naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: J. Afric, Gladališka ul.; V. Baumgartner, Koren 2; Mat. Belinger, Tržaška cesta 1; Marija Bregant, Ponte Nuovo 9; Hen. Jellersitz, Nunska ul. 3. I. Hovaški, na Goriškem; Peter Krehel, Kapucinska ul. 1; Tereza Leban, tek. Jos. Verli 11; Ana Pleško, Pokopal. ulica; Iv. Presel, Stolni trg 2; Jos. Primožič, Mirenska, cesta; Iv. Sardagna, Gosposka ul.; Jos. Schwarz, Solska ul.; Južni kolodvor; Državni kolodvor. — V Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Šola in kmetiško vprašanje.

(Odgovor »Gorici« št. 64.)

II.

Članek »Gorice« se je postavil na stališče, da ljudska šola nima kaj opraviti s kmetijstvom in vpraša, koliko % otrok se bode bavilo z njim. Vsakdo, ki pozna razmere v naši deželi, mora priznati, da velika večina naših deželanov se peča in bode pečala ravno s kmetijstvom, ki je in ostane temelj blagostanju.

Naravno je pač in po drž. šolskem zakonu in še posebej po šolskem in učnem redu zapovedano, da mora vsaka ljudska šola imeti šolski vrt in če mogoče zemljišče za razne kmetijske poskušnje. Namen kmetijskemu pouku v lj. šoli ni toliko teoretski pouk, ali strokovna izobrazba, temveč vzbuditi v mladini ljubezen do kmetijstva, ljubezen in zanimanje za opravilo skoro da vseh Slovencev.

Brez tega bi bilo naše kmetijsko ljudstvo še bolj v Ameriko in večja mesta na pr. Trst, kjer povzročajo domovnim občinam neznosnih bolniških in drugih stroškov.

Na dež. odboru so na razpolago izkazi bolniških stroškov, pod katerimi ječe naše občine. In večina teh ima svoje iztekašče ravno v tržaški bolnišnici. Pomankanje ljubezni do rodne grude izvalja odraslo mladino v Trst, kjer se je mnogo poizgubi za narod in domovino. Večina najbolj duševno in telesno razvite mladine je izgubljena za dom, kjer kmetuje mnogo slabjšega materiala.

Mi, ki živimo na kmetih in s kmeti ter poznamo naše ljudstvo in njega razmere prav dobro, vemo, da ni zaželjenega napredka v kmetijstvu ravno iz navedenih razlogov. To dejstvo je vplivalo po našem mnenju na ministerstvo, da je v dokončanem šolskem in učnem redu zahtevalo več pouka in večjega zanimanja za kmetijstvo. Če je članek »Gorice« drugega prepričanja, mu ne moremo pomagati, ker za nas ni še toliko merodajen, kakor ministerstvo za uk in bogočastje.

Naravno pa je, da intenzivnejše pečenje s kmetijstvom v lj. šoli zahteva več časa in pa potrebnih pripomočkov. Drugače bi se reklo po nemškem pregovoru:

Mavrični ptič.

Češki napisal Julius Zeyer

(Dalje.)

In pokleknila je na stopnice cerkvice, oprla čelo ob železna vrata in se zatopila v molitev.

Zdaj šele je bila teta Ivanka popolnoma srečna, kajti Noemi je bila vesela in šebetava ter je obsipala teto z dokazi svoje hvaležnosti in ljubezni. Po žalosti ni bilo niti sledu več, in teta Ivanka je rekla zmagoslavno: »Ali ti nisem rekla, da osvežiš in razcveteš, ko boš nekoliko med nami?«

Noemi jo je objela.

»In kaj tvoja izgubljena sreča?« je vprašala teta pol ostro, pol v šali, spominivši se čudnih dekličinih besed. »Ali si jo že našla?«

»O da, teta, našla sem jo!« je odvrnila Noemi zardevši ter odhitela iz prodajalne, da bi teta ne zapazila njene rdečice.

Noemi gospoda Rybinskega ni vprašala, na kakšen način jo je našel; ni se

»Wasch'mir den Pelz, aber mach' ihn nicht nass.«

Ker pa tega ne znamo in ne moremo, je prišel poročevalec Medvešček do mnenja, da bi se uvedel osemletni celodnevni pouk, ki ga ima že večina avstrijskih dežel. Ali, ali. Aut »vuk,« — aut »koza.«

Kar zadeva pouka v kmetijstvu in zemlje za poskuševališče poročevalca Medveščeka, zavračamo člankarja na šolska oblastva, ki mu povedo, da je že doslej vršil približno to, kar je propagiral v svojem poročilu, če ne v svojo, pač pa v zadovoljnost šolskih oblastev.

Ker se zahteva od lj. šole več pouka v kmetijstvu, je le naravno, da zahteva učiteljstvo več in boljše izobrazbe, kot dosedaj. Ko se uredi učiteljstvu pravne razmere tako, da bodo enake nižjim uradnikom, tedaj bode tudi upravičena zahteva, da se učiteljišče razširi za eno leto. Tedaj bode mogoče učiti več pouka v kmetijstvu, posebno če se učiteljišče premesti v Gorico, kjer je dež. kmet. šola in razna poskuševališča.

Smešno je člankarjevo vprašanje: »koliko bi koristila zemljišča za poskušnje v gorah, ki ječe po 7 mesecev v snegu.« Tudi v gorah se peča naše ljudstvo s kmetijstvom in sicer skoro da intenzivneje nego v dolinah, akoravno ječe v snegu po člankarjevem koledarju 7 mesecev. Seveda ne pridelujejo tam sladke vinske kapljice in lepo dišečih trahuk, ki so kljub vsej pobožnosti bistven del člankarjevega srečnega življenja. Tudi v gorah, ki ječe 7 mesecev pod snegom, se pečajo s kmetijstvom, posebno s sadjarstvom in z živinorejo, ki ni še na takej stopnji napredka, kakor zahteva mnogo gospodarstvo, ako so resnična poročila prof. Berbuča kot uda razstavne komisije.

Kapital in delo.

Napisal Andrew Carnegie.

(Dalje.)

In take želje, katerih bi se podjetniki nikdar ne domislili in katerih bi delavci tudi ne mogli povedati brez teh priložnostij, sem sprejemal pogostoma na takih

čudila temu slučaju, da, zdelo se jej je to čisto naravno. In gospod Rybinski je bil vesel, da ga ni vprašala.

Ko mu je izročil Manassé Noemino pismo, je zelo besnel, a se je kmalu pomiril. Zopet je rekel sebi in Robertu, da je pravzaprav vesel, da je puritanka sama končala dolgočasni roman. Pravkar je prejel tudi od tasta jako ostro pismo, v katerem ga je ta nujno pozival h hišeri na deželo in ob enem omenjal neko anonimno pismo, v katerem mu je skrben človeku-ljub naznanjal, da gospoda zeta zadržujejo v Pragi izvestne zelo pohujšljive ljubavne spletke. To človekoljubno anonimno pismo je prihajalo od gospe Mrázkove, ki je s pomočjo različnih špijonov in špijonk skrbno zasledovala vse Noemine korake tudi potem, ko je zapustila njeno hišo. V teh okoliščinah se je gospod Rybinski odločil, da odide na deželo k ženi.

Gospa Rybinska je bila prihoda svojega soproga zelo vesela. Iskreno ga je pozdravila, kajti dolga odsotnost od njega je vzbudila v njenem srcu toplejšo čute

zborovanjih; zato pa pripisujem zastopnik delavstva največji pomen. Vodja podjetja more biti še tako sposoben, sposoben delavec ga vedno še lahko opozori na reči, ki bi se dale bolje narediti, in oni obratni voditelj, ki nima zaupanja in brezmejnega spoštovanja pri svojih ljudeh, ni nikaka prva moč. Karkoli še skriva bodočnost, pristaš nauka o razviku, ki vidi v vsem le napredek in razvitek, ne poskuša nikdar zavirati pridobitve delavskega gibanja, tudi ne, ako bi se otvorila velika vse obsegajoča splošna industrialna interesna družba, do katere, kakor mislim, pride nekega dne.

26 let sem delal skupno z delavci, in kolikor bolj sem jih spoznaval, toliko bolj sem jih cenil. Včasih so bili zapeljani od ekstremnih elementov, navadno pa in po večini so bili razumni in pristopni. Štrajk se mi zdi nesmisel; čisto jednako, kdo zmagaja, njegova pravica ni s tem niti najmanj dokazana, kakor tudi v vojni ne zmagaja vedno pravica. V obeh slučajih gre za to, kdo ima največ sredstev, kdo bo zdržal najdalje. Med sredstvi, ki naj vstvarijo boljše razumevanje, mora dobiti prvo mesto misel društvenega skupnega delovanja, pri kateri postanejo delavci v kakršniobliki deležniki podjetij, v katerih delajo ter da so deležni tudi dobička. Zavest posesti poviša spoštovanje do samega sebe in čuti se čisto v drugem smislu državljana kakor pa oni, ki je brez imetja.

Čeprav že splošni čut s pravico zahteva javno nasilje, tudi obliko, ki bi bila še najbolj opravičljiva, bi vendar rad opozoril še na strašno skušnjavo, kateri je delavec pri štrajku večkrat izpostavljen. Ne more se pričakovati, da bi oni, ki je za svoje življenske potrebe odvisen od plačila za delo svojih rok, mirno gledal, da bi drugega postavili na njegovo mesto. Kaj takega se ne more zahtevati od njega. Revez potrebuje morda zdravnika za bolnega otroka, mora prinesiti živeža slabotni ženi: to pa more samo, če je njegov zaslužek osiguran. Najbrže je prav malo podjetij, kjer bi ne bilo prav nepotrebno, ljudi podvreči taki skušnji; vsak delodajalec ve, da je najbolje, ako pustijo mirovati svoje tvornice, dokler ne nehajo spori, mesto da bi nastavlil druge ljudi, kateri imajo tako vest, da morejo delati tam, kjer

napram njemu, in mlada soproga mu te izpremembe ni skrivala.

Gospod Rybinski je bil vsled iskrenosti svoje soproge presenečen, in to presenečenje je zrastle, ko je našel v svojih lastnih prsih slaboten odmev teh vročih čutov. Nekaj časa sta živela srečneje nego kdaj prej, bližuje se drug drugemu v rastoči naklonjenosti; da, skoro se je zdelo, da šele zdaj praznujeta svoje medene tedne. Toda sreča gospe Rybinske ni trajala dolgo: kmalu je opazila na soprogu njegovo staro bolezen — dolgčas. Da, gospod Rybinski se je začel na deželi dolgočasiti. Da bi temu zlu nekoliko odpomogla, mu je prigovarjala k pogostejšim izprehodom in izletom v okolico. Gospod Rybinski, ki ni imel nič boljšega, s čemur bi si kratil čas, je delal po njeni volji.

Posestvo je ležalo na podripski ravlini, in naravno je bilo, da je bil mogočni Rip največkrat cilj teh Henrikovih izprehodov. Od te dobe pa, ko se je na njega vrhu tako nenadoma sešel z Noemi, go-

so drugi zapustili delo. Ne kot delavci ne kot ljudje se ne kvalifikujejo taki za najboljše. Vsak reden delavec se drži nezapisane zapovedi: »Ne smeš sprejeti svojega bližnjega delavske prilike!« Tako hitro tudi ne pusti podjetnik oditi svojim starim delavcem, kajti poznanje podjetja tudi nekaj velja. Še le ako se je vse pogajanje do konca razbilo, naj se vzame druge delavce. Raz tega nisem nikdar storil. Po mojem mnenju ne temeljijo štrajki toliko v sporih gledé plačila, kolikor v medsebojnem nerazumevanju. Podjetnik ne ve, kje žuli čevlji njegove ljudi, in obratno ne nastavljenici, kje njega. Tudi večkrat ne zna podjetnik ravnati s svojimi ljudmi in obratno se ne potrudijo delavci, umisliti se v gospodarja. Vsak vidi le svojo stran interesov. Ako bi podjetniki smatrali svoje delavce za polnopravne sodelavce, bi bilo manj sporov. Zakaj je v družinah manj sporov med gospodarjem in služinčadjo? Ker drug drugega natančneje pozna ter se vsak ozira na posebnosti drugega.

Poprej sem rekel, da se je udeležil splošnega napredka tudi delavec, nisem pa hotel s tem reči, da bi bile delavske razmere, kakoršne so danes, zadovoljive; mislim, da se bodo v bodočnosti boljšale. Oblika akcijskega podjetja omogoča tudi delavcu, da dela kot akcionar, kot podjetnik. V tem tiči po mojem mnenju rešitev vsega delavskega vprašanja.

»Carnegie Steel Company« je s tem pričela ter vzela tekom časa med deležnike več kot 40 uslužbenecv, izmed katerih je bil samo eden v sorodstvu s prvotnimi ustanovniki, drugi pa so bili izbrani na podlagi dolgoletne službe ali posebnih zaslug. Nikdo ni prispeval tu niti z vinarjem. Posebno se je pazilo na to, da se je vzel za deležnike tehnično izvežbane moči, moment, katerega so drugi podjetniki doslej popolnoma zanemarjali. Prvi slučaj, da je bil sprejet uslužbenec nekega Carnegie-podjetja med deležnike, je vzbudil splošno pozornost; ko smo pa nadaljevali s sprejemanjem deležnikov, ki so se dvignili od zdole gor, so zapazili tudi drugi prednosti, ki se nahajajo v tem sistemu. Sedaj je sedel tehnični vodja s prejšnjimi lastniki skupaj v kontorju. Mlajšim na podrejenih mestih se je izplačevalo za poseb-

spej Rybinski moža ni bilo treba siliti na izprehode; da, baš nasprotno se je napram stari Katarini, nekdanji svoji dojlji, katero je ljubila kakor mater, večkrat pritoževala, da se gospod Rybinski s temi večnimi izprehodi njej in domu očividno od-tuja.

»Ah, Katarina,« je rekala z vzdihom, »da bi ta vročina že minula! Potem pojdemo v Italijo, tam bo gotovo veselejša, mnogoličnejša življenje. In če se Henrik ne dolgočasi, je mnogo ljubeznivejši.«

Toda gospod Rybinski se je dolgočasil samo doma, in očitno hrepenenje, s katerim je pričakoval uro svojega vsakdanjega izprehoda, je postalo ljubeči soprog končno sumljivo.

Noemi je bila nepopolnoma srečna. Ubožica je mislila, da so se jej že na zemlji odprla nebesa in da bo njena blaženost trajala večno.

(Dalje prihodnjič.)

no izvršno delo na leto tantijeme, in ti ljudje so imeli občutek, da so stali na lestvi do najvišje stopinje deležnika. Vsaki »uslužbenec akcije deležnik.« ta sistem najhitreje premosti nasprotja med delom in kapitalom. Vsaka akcijska družba bi morala skušati, da pridejo sposobni in varčni delavci do akcij, jim dati nekako prednostno pravo, naj bi v času kriz vzela nazaj akcije po kupnem kurzu, tako kakor današnji ranžirajo delavske plače pred vsemi drugimi zahtevami. To je dolžnost nasproti delavcu, ker umljivo samo po sebi nima kupčijskega pregleda ter kupi akcije ne le v svojem interesu ampak tudi v interesu družbe. Te nazore je sprejela U. S. S. C. in akcije delavcev so zavarovane proti velikim kurznim padcem. Iz »sužnja plače« je postal tako popolnoma neodvisni delavec. Ako se obrnemo v bodočnost, vidim, da se bliža dan, ko sedi delavec poleg kapitalista kot solastnik podjetja, v katero prinese ta svoje trgovsko, drugi svoje posebno strokovno znanje in spretnost, oba sta lastnika, oba sta udeležena jednako na uspehu akcijskega podjetja, drug drugemu neobhodno potreben, vsak ima zavest, da je potreben za vseh.

(Konec prihodnjic.)

Moll-ov Seidlitz-prašek

za na želodcu trpeče neprekosljivo sredstvo katero ima prednost pred vsemi drugimi dražili čistil. kroglicami in grenčicami.

Cena orig. škatlje K2-
Ponarejanje se sodnijsko zasleduje.

Moll-ov Franc. žganje in sol

za ribanje života. — Boleline olajšuje in okrepuje staroznano sredstvo proti trganju in prehlajenju vsake vrste. Orig. steklenica K1-90

Na prodaj po vseh lekarnah in mirodilnicah. Glavna lekarna A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, Dunaj, I. Tuchlauben 9. Zaloga v Gorici v lekarnah: G. Cristofolotti, A. Giroucolli.

Ob 40-letnici državnega ljudskošolskega zakona.

(Govor gosp. dr. Ljudevita Pivka na XXI. glavni skupščini »Zaveze avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev« v Mariboru 16. avg. 1909.)

Ob 40-letnici državnega ljudskošolskega zakona se spominjamo razmer, iz katerih je vzkliklo sedanje avstrijsko ljudsko šolstvo. Spominjamo se mož, ki so nam izvojevali in branili državni ljudskošolski zakon, a tudi tistih, katerim je bil ta zakon neljub. Ob tem jubileju pa se oziramo tudi v prihodnost, ki pripravlja ljudskemu šolstvu še jasnejše dni.

Po dogodkih leta 1866. se je moralo v Avstriji marsikaj spremeniti. Nevolje je bilo preveč, ker so državo še vedno bolele solierinske rane, ko nas je zadei novi udarec pri Kraljevem gradu. Zdej ni bilo več kraja, kjer bi se ni bilo žalovalo za kakim življenjem, žrtvijo takratne naše diplomacije. Toda žalost se ni priplazila samo v meščanske, kmetске in delavske hiše, tudi na preplašenem obrazu marsikaterega višjega gospoda si čital nemo vprašanje, kaj bo sedaj, kaj se zgodi sedaj! Po dunajskih palačah je strašila zopet pošast revolucije, podobna oni, ki je prevrgla leta 1848. kneza Metternicha in njegov stari avstrijski sistem.

In glejte, kmalu nato se je podarilo narodom, po čemer so hrepeneli desetletja in desetletja. Grudna leta 1867. smo dobili ustavo in v njej podlago vsega tega, kar je potrebno v modernem državnem življenju.

Veseli se je razlegalo po Avstriji. Dobili smo ustavo, ki v tej prvotni obliki ni mogla okameneti, ampak ki se je morala po svoji naravi razvijati in izpopolnjevati.

Blagodejni vpliv ustave se je pokazal kmalu v stremljenju po osvoboditvi in zboljšanju našega ljudskega šolstva, ki je bilo v tej dobi resnično slabo v primeri s šolstvom ostalih kulturnih držav. Sedaj se je že čutila silna potreba, da se podžavi šolstvo tudi pri nas, da postane iz cerkvene zadeve (ecclesiasticum) držav-

na posvetna zadeva (politicum). Saj se je vedelo, da je bil svetovni pregovor iz leta 1866. precej opravičen, ki je trdil, da je ljudskošolski učitelj najboljši general, isti pregovor, ki se je iznova potrdil po 40 letih za ruskojaponske vojske.

Odveč bi bilo na tem mestu navajati vse posamezne hibe in slabosti avstrijskega šolstva v dobi izza leta 1855., ko se je sklenil konkordat med državo in cerkvijo, po katerem si je osvojila cerkev poleg drgih pravic v državi tudi nadzorstvo nad šolstvom. Kar vas je starejših, moji dragi prijatelji, vsaj okrog 50 let starih, veste sami, kakšna je bila ljudska šola v dobi konkordata. Spomnite se tistih mladinskih šolskih let in nam pripovedujte, kako ste obiskovali šolo, kdo vas je poučeval, česa ste se učili in kako! Po edinem principu učenja na pamet ste se učili poleg veronauka še nekoliko čitanja, nekaj pisanja in računanja in to je bilo vse. O realijah, o zgodovini, zemljepisju, prirodoznanstvu in sploh o predmetih, ki bi lahko razširili duševno obzorje mladine, ni bilo v tisti šoli niti sledu. Nekateri odstavki takratnih šolskih naredb pravijo celo odkrito, da ljudska šola nima namena skrbeti za to, da se povzdigne duševno stanje ljudstva, ampak narobe, duševni napredek je treba ovirati, ker bi drugače ljudstvo lahko postajalo nezadovoljno in nesrečno. Mislečih in izobraženih milijonov ljudstva takrat niso mogli rabiti, raslo le »pridne, dobre ljudi.« t. j. (po takratnem razumevanju) ljudi, katerim je vse po volji in ki ne morejo postati nikdar nadležni.

Nekoliko srednjeveškega aristokratskega značaja si je ohranila še tista šola, ker je dajala zadostne izobrazbe le otrokom izbranih višjih stanov, množici nizkega ljudstva pa ne. Taka šola, ki skrbi samo za nekatere izbrane otroke, je razredna šola in po današnjih pojmih velik socialni zločin.

(Dalje prihodnjic.)

Družba sv. Cirila in Metoda.

Za družbo sv. Cirila in Metoda K2 — nabrano v veseli družbi pri Vuku v Sovodnjah.

DOPISI.

Iz ajdovskega okraja.

Rihemberk. — Imenitni časopis »Gorica« piše v 65. številu lamentacije na rihemberškega dopisnika »Soče,« ki je po vrednosti komentiral najnovejšo Berbučevo častno občanstvo v občini Rihemberg. Mi seveda »Gorici« ne bomo odgovarjali na celo klobasico, povdarimo le eno stvar: Mi smo pisali v »Soči,« da se večina starešin rihemberških nahaja v milosti božji. In glejte ljudje božji: »Gorica« to verjame!! Naj bi se pač čimprej odprlo prostore pri Šempetru!! Haha!

Rihemberg, 18./8. 1909. — V zadnji »Gorici« se je čitalo, da »Soča« samo preti glede »spomenice« gosp. prof. Berbuča. — Naj se oglasi gosp. Berbuč ter naj nam zagotovi, da odloži »častno občanstvo« občine Rihemberg v slučaju, ko mu 2/3 davkoplačevalcev občine Rihemberg podpišejo »nezaupnico«, pa bode videl, kako hitro jo dobi.

Rihemberžani.

Domače vesti.

Iz politične službe. — Imenovani so pri c. kr. namestništvu v Trstu: Namestništveni koncipist Karol princ Lichtenstein provizoričnim okrajnim komisarjem, namestniški konceptni praktikant dr. Josip Franzoni vit. Donnersfeld in Monte Franto definitivnim konceptistom, namestniški konceptni praktikant Pavel di Gasparo provizoričnim namestniškim koncipistom.

Somišljenike po deželi prosimo, da nam poročajo točno o vsem volilnem gibanju; poročajo naj nam tudi, kje in kako se zlorablja cerkev v politične namene!

Pazite na volilne imenike! — Dolžnost vsakega našega somišljenika je, da se prepriča, če je vpisan v volilni imenik ali ne; pregleda lahko tudi za svoje znance. Neobhodna nujna potreba je, da se pregledajo povsodi volilni imeniki ter stori

vse potrebno, da bodo vpisani vsi naši somišljeniki!

V imeniku skupin kmečkih občin morajo biti vpisani vsi oni, ki so ob razpisu novih volitev plačevali toliko davka, da bi imeli pravico biti upisani v volilne imenike za občinske volitve v prvem ali drugem razredu; ni se ozirati pri tem, ali so bili pri zadnjih občinskih volitvah upisani ali ne.

Pozor! Hitro na delo! Pregledati imenike, reklamirati!

Upogled v volilne imenike mora biti dovoljen vsak dan ob uradnih urah, to je: od 8.—12. dop., od 2.—6. pop. Noben župan se ne sme protiviti temu! Če ne hitro pritožbe na glavarstvo!

Gospodarsko organizacijo klerikalne stranke in njene dobrote za ljudstvo zopet hvali »Prismojenec«. Lastna hvala se pod mizo valja. Pod mizo pa so jo pahnili sami klerikalci iz Ljubljane, ki so povedali v svojem gospodarskem listu jasno in odkrito, da goriška klerikalna gospodarska organizacija ni za nič, da je šibko stebelce, ki se ne more nikdar razviti v res koristno gospodarsko institucijo. Dobrot ni nikjer, torej samohvala neumestna, s farovskiimi posojilnicami pa zavajajo ljudi v zapravljanje in slabo gospodarstvo. Tako dela »stranka dela«.

Klerikalci že zmagojejo! — Na veliki čukovski slavnosti v Kamniku je govoril tudi naš prijatelj dr. Dermastia. Klerikalni slovenski listi so beležili samo to, da je govoril tudi dr. Dermastia, niso pa hoteli povedati, kaj je pripovedoval brihtni Dermastia. Govoril je menda zadnji, zato pa toliko bolj preroško. Rekel je, da starostrujarji in novostrujarji na Goriškem se združijo ter premagajo sovražnika. Tako se čita v nemških listih. — Novostrujar dr. Dermastia je torej gotov zmage klerikalne stranke pri bližnjih deželnozborskih volitvah. Klerikalni listi pa niso tako gotovi zmage, zato niso hoteli zapisati, kar je govoril v Kamniku blebetavi Dermastia. Posebno je bil jezen nanj baje dr. Gregorčič, češ: ta človek, ki je prišel čez Hubelj na Goriško, ta novinec, ki uganja tu politiko, ki ni za ljudi goriške pasme. »a« politični otročaj je že začel zopet kvariti vse ter čakati nekaj, kar more le škodovati klerikalni stranki. Dermastia jo najavnost smeši. Prorokovati je nevarna reč in rado se pripeti, da se prerok blamira. Dermastia je tudi lani mislil, da zmagoje klerikalci pa so pogoreli. Morda se mu zgodi tudi letos tako! Gregorčič je sodil, da ga je premotil alkohol, drugače bi ne mogel govoriti tako zmešanico o zmagi, na katero Gregorčič prav nič ne upa. Tudi lani je Dermastia preveč dermastiil po deželi, da so se ljudje smejali njegovi napiljenosti ter delali ne preveč prijazne dovtipke na njegov naslov; zato pa je bil Gregorčič strašno jezen nanj. Letos mu je začel Dermastia spet uganjati komedije. Nam pa je prav, da se je oglašil. To je za nas dobro znamenje. Po navadi se pripeti, da se taki le čuki skažejo za krive preroke. Dermastia pa je že navajen biti kriv prerok; torej naj ostane še letos!

V Mirnu se bo vršila jutri velika huj-skarska čukovska slavnost. Otvorijo neki »Društveni dom« in čuki se bodo »zverali«. Ob taki priliki seveda ne sme manjkati hujškačev. Pride Tersegav iz Ljubljane, tisti, ki je učil lani v Mirnu: »nasprotnikom zagreniti življenje, sproti podreti, kar sezidajo«. Poleg tega zločinskega hujškača nastopi tudi dr. Lenard, krivi prerok iz Kamnika Dermastia, dolgovezni dr. Brencelj in pa govornik iz lokovške mrtvašnice Francelj Kremžar, tisti znani obrekovalci goriških Slovencev, ki pa ima za to grosti stanovanje pod Montovo streho. To bo hujskanja, lajanja, obrekovanja in zapeljevanja mladine na kriva pota. — Razvije se v Mirnu tudi velika pijanost, še večja kot je bila v Kamniku. 142 litrov vina je plačal lani v Mirnu samo biljenski kurat; koliko drugi. Letos pa bo brez dvoma še hujše. Seveda poprej ne bo manjkalo govora o protialkoholnem vprašanju. Teorija in praksa se pri klerikalcih vedno tepeta.

Odkritje Volaričevega spomenika in spominske plošče. — Svojo udeležbo in sodelovanje so prijavila dalje naslednja društva: Goriško pevsko in glasbeno društvo, učiteljsko društvo za tržaško okolico in pevski zbor bovške čitalnice. Pro-

simo, da bi nam tudi druga društva, katera bi bila namenjena se udeležiti te slavnosti, to naznanila v najkrajšem času, da nam bo mogoče napraviti natančen in do-ločen vspered, kakor tudi pesmi, katero bodo pela, da lahko naznanimo pravočasno okrajnemu glavarstvu. Da pa lahko že popred vse uredimo ter ne bo nespornosti in neprilичnosti, prosimo uljudno, da bi nam vsako društvo naznanilo do 30. t. m. 1. Ali želi, da mu mi preskrbimo voznike od Sv. Lucije do Kobarida in nazaj in za koliko oseb; 2.) ali želi, da že popred naročimo kosilo za določeno število oseb; 3.) s katerim vlakom dospe do Sv. Lucije; 4.) ali pride društvo z zastavo. V tem slučaju naj društvo to samo sporoči pristojnemu in okrajnemu glavarstvu v Tolminu. Poročajo nam tudi iz raznih drugih krajev o živahnem zanimanju za to slavnost, zato se nadejamo mnogobrojne udeležbe. Spomenik je že odposlan s Češkega in dospe v nekaj dneh v Kobarid. — Odsek za Volaričevu slavnost.

Deželni odbor je začel nekaj časa sem razvijati čudovito delavnost na gospodarskem polju, in sicer v Fulaniji kakor tudi med Slovenci. Še le sedaj, ko so volitve tu — pravijo ljudje. I, kaj pa! Zveza Gregorčič-Pajer še živi pa hoče živeti tudi v bodoče. Zato naj bi se blestel sedaj deželni odbor kot velik prijatelj kmetov, katerih naj bi obilo sedlo na Pajer-Gregorčičeve gospodarske limanice. Pa ljudje vidijo, kam moli dež. odbor svoje namene.

Jutrišnje velike čukovske slavnosti v Mirnu se udeležijo tudi člani »Katoliškega delavskega društva« v Gorici. To »delavsko« društvo služi le za štafažo črni gardi. Vsako leto jih enkrat spravijo na Svetogoro, da morajo revni ljudje tam darovati svoje težko prisluženje novce bogatim, in pa na kako ultrakatališko veselico jih pahnejo, zopet le v štafažo klerikalne stranke! To je »delavsko društvo,« da se ga Bog usmili! Kaj res še niso sprevidele delavci, da nimajo nobene koristi od tega društva, marveč le škodo. Interesi delavstva so voditeljem pri tem sicer že propadajočem društvu deveta briga; društvo imajo le za to, da se morejo kazati ž njim, kako krščansko rešujejo delavstvo v Gorici. — Pa kako je že rekel ranjki dr. Pavlica? .. Da jih čaka plačilo onkraj groba: tostran groba zahtevajo plačilo za svoje nedelo črni možje, delavec za svoje delo naj dobi plačilo onstran groba! Neumen je vsak, kdor ostane le še minuto v takem društvu.

Fon gradi prehode čez železnične tire! — »Prismojenec« je povedal, da se napravi, in sicer prav gotovo, l. 1910. prehod čez železnični tir pri postaji Volčjadraga. — Komu prišiti zaslugi za to? Volčjadraga je v Fonovem državnozborskem volilnem okraju, torej njemu pritiče zaslugi za železen most za pešce pri imenovani postaji. In res piše »Prismojenec« tako. — Pa se mora smejeti poslanec Fon! Kaj je že vse storil na papirju »Gorice« in »Prismojenca« — v resnici pa nič, tako da so novostrujarji kar besni nanj ter kričijo, da je Fon »za nič poslanec.«

Same surovosti so zopet v zadnjem »Domoljubu«. Najbolj neumno je zagovarjanje čukov v Št. Ferjanu. Ti čuki so pokazali, da so podivjani in surovi elementi. Podivjali pa so jih oberčuki iz Gorice, ki sploh sejejo mej ljudstvo surovost in razbojništvo. To je reš, vse drugo, kar čeka znani obrekovalci goriških Slovencev, je le grda laž.

Materi Božji na Brezje se gre pripočeti »slov. krščansko učiteljstvo« dne 2. septembra, »Prismojenec« vabi učiteljstvo, naj se udeleži v obilnem številu zborovanja Slomškarjev na Brezjah pri Materi Božji. Na to pravimo, da naj le gre na Brezje tistih 5 Slomškarjev, ki so na Goriškem; morda se zgodi čudež, da kateri uvidi, kako žalostno ulogo igra kot privešek farovski suknji; čudež bi škodoval farovski stranki in morda bi uvidel »Prismojenec,« da je najbolje pustiti v miru goriško učiteljstvo s takimi vabili.

Preveč je bil navdušen za Italijo 29. letni Boštjan Maiano iz Montenersa, in sicer na kolodvoru v Krminu dne 3. t. m. Navduševal se je tako za Italijo in kričal, da je prišel v navskrižje z avstrijskimi kazenskimi paragrafi, vsled česar je dobil pred tukajšnjo okrožno sodnijo 3 dni zapora in da bolj gotovo molčal pri prihodnjem še en post po vrhu.

Ribiči so bili včeraj dopoldne na trgu glasni. Živo se je komentiralo seveda ne v izbranih besedah dejstvo, da je zaplenil tržni komisar Resen en kvintal in pol rib, češ, da so v takem stanju, da se jih ne sme prodajati, ker bi bile zdravju škodljive. Ribiči pa so trdili, da so ribe sveže. Brzjavili so v Trst na osebo, ki jim je poslala ribe. Ta človek je prišel v družbi z nekim drugim res v Gorico, ali tu pa ni bilo mogoče dobiti nikjer Rešna. Ribiči pravijo, da ne bodo hodili več v Gorico prodajati ribe.

Na nekega 22-letnega Tržačana je presneto čudno uplivala, goriška vročina. Šel je v tukajšnje tolerančno hišo ter hotel po vsej sili, da mora jedna izmed prostutk, katero smatra za svojo ljubico, z njim v Trst. Prišli so redarji, ki so vzeli vročemu fantu nabasan revolver ter ga gnali na glavarstvo. Ker nima pravice, nositi orožje, je bil obsojen takoj na 24 ur zapora. Menda se mu je tačas pohladila želja po samomoru.

Pred sodniki v Gorici je stal 41-letni Andrej Kralj iz Senadola, obtožen, da je v družbi z nekim neznancem ukradel iz magacina postaje v Št. Petru 80 kg kave, katero je potem na raznih krajih ponujal na prodaj. Kralj je obsojen na 15 mesecev težke ječe s postom vsaka dva meseca; po prestani kazni pride pod policijsko nadzorstvo. Kralj je bil kaznovan že 11 krat; sedel je tudi v kaznilnici v Gradišcu.

Angleški delavci v Trziču so precej nasilni ljudje. Pretepr in ranjenja so na dnevnem redu. Zato je dobiti angleškega delavca pogostoma v goriški bolnišnici ali pa tudi v goriških zaporih. Te dni so pripeljali angleškega delavca, ki se piše Karol Mac Renalds iz Greenwiche, v goriške zapore, ker je obtožen težke telesne poškodbe. Goriški zapor pa inu tako malo ugajajo, da je začel noreti; baje prav spretno simulira blaznost.

V nekem kamnolomu v Nabrežini je ponesrečil 23-letni Miha Peric iz Brestovice. Zašel je med dva vozička. Ker je precej poškodovan, so ga pripeljali v goriško bolnišnico.

Dnevno nad 4 vagona testenin izdelovali bodeta dve novi tvornici, ki sta se zgradili v Trstu. A tudi naše domače podjetje Prva kranjska tvornica testenin v Mirski Bistrici ne bode zaostala. Naročila si je nove moderne stroje s katerimi bo mogla svojo produkcijo potrojiti. Kar nas pa posebno veseli je to, da ne morejo vse te tovarne testenin v kakovosti doseči »Pekaret«, kakor imenovana tovarna svoje izdelke imenuje.

J. Blasnikova »Velika Pratika« za leto 1910 je že izšla. Že čez sto let prihaja ta stara znanka v vsako slovensko kmečko hišo, zato ni čuda, da se je povsod tako priljubila. Letos se je njen poučni in zabavni del razširil in prinaša poleg važnejših novic, ki so se med letom prigodile, obsežni popis krvavih dogodkov na Balkanu in grozni potres v Južni Italiji. V poučnem delu je opisano kdo sme sejmariti in kakšno blago se sme na sejmiših prodajati, kako se spozna nevarno bolezen škrlatice, da se je lahko obvaruje. Našemu kmetovalcu bo prav dobro došel obširen popis umetnih gnojil, njih hranjenje in raba, kajti umetno gnojenje se je dandanes že povsod udomačilo, ker gleda vsak poljedelec na to, da zviša in poboljša svoje pridelke. Poleg tega so v »Pratiki« navedeni tudi prvi pripomočki v nezgodah, kako se kri ustavi, pomoč pri opeklinah, zastrupljenje, zmiznenje i. t. d. »Velika Pratika« in ima sedem lepih slik in zemljevid Bosne in Hercegovine in njenih sosednih dežel. Stane samo 24 vinarjev in se dobi povsod ali še pa naroči v tiskarni J. Blasnikovih naslednikov v Ljubljani.

K tatvini v Gorici. — Radi suma tatvine pri trgovcu Capella v Gorici je bil aretiran med drugimi tudi Karol Konič. Slednji je bil izpuščen na svobodo, ker se je izkazala njegova nekrivda.

Odprti lekarni. — Jutri popoldne bo sta odprti v Gorici lekarni Cristofolletti in Kurner. V teh dveh lekarnah bo tudi pomočna služba v času od 22. do 29. t. m.

V najem se odda ali prodaja na prometnem kraju v Gorici, dobrovpeljana trgovina. Ista se odda z blagom vred ali pa sam lokal proti primerini odškodnini. Najbolje se izve v našem upravnistvu.

Listnica. — Nekdo v Št. Petru: Anonimnih dopisov ne priobčujemo.

Sokolski vestnik.

Za slavnost v Cerknem dne 5. septembra je od dne do dne večje zanimanje po deželi. Vabila posameznim društvom po Goriškem in deloma po sosednjem Kranjskem so se že razposlala. Nekaj društev se je še sedaj odzvalo temu vabilu in tako se n. pr. samo iz Idrije obeta nekaj stotin gostov. Opozorjamo posebno ona društva, ki reflektirajo na voz od kolodvora Sv. Lucija-Tolmin, naj kolikor mogoče kmalu naznanijo približno število udeležencev, da se zamore dobiti zadosti voznikov. Vožnja od kolodvora pri Sv. Luciji pa do Cerkna traja kakih dve uri in je, jako zanimiva. Cesta pelje do Želina ves čas ob reki Idrijci, po globoki dolini in je ena izmed najlepših cest na Primorskem, katero hvalijo posebno kolesarji. Ob lepem vremenu ni prašna in istotako ni ob deževju na nji nobenega blata. Ta državna cesta je ena izmed najlepših, kar jih ima država v svoji oskrbi. Od kolodvora do Cerkna in nazaj bode veljala vožnja približno dve kroni za osebo in se dopolnje prijavljenim društvom posebne vozne listke, kateri imajitel bode imel prednost pred nepriglasenimi.

Telovadno društvo »Sokol« v Ajdovščini priredi na Mali Šmaren dne 8. sept. svojo letno veselico z javno telovadbo in plesom. Pri telovadbi bode prvič nastopal tudi naraščaj. Sodelovali bodete tudi obe Ciril-Metodovi podružnici. — Na zdar!

Iz Št. Andreža. — Slavnost Sokola v Št. Andrežu, ki se bode vršila v nedeljo dne 29. avgusta, kakor je že naznanjeno, obeta biti ena najlepših slavnosti, kar jih je bilo še do sedaj v goriški okolici. — Slavnost se vrši na velikem občinskem trgu pred staro šolo. Prostor se ogradi 2 m visoko, tako da bode člen velikanski dvorani. Za to slavnost je proglasilo svojo udeležbo tudi Bralno in pevsko društvo v Št. Andrežu korporativno z zastavo. — Društvo »Zvezda« iz Sovodnj v večjem številu. — Geslo vsakega Slovenca naj bo za ta dan: Dne 29. avgusta v Št. Andrež! —

Zveza narodnih društev.

Iz Prvačine. — Gospodu J. Štoka iz Trsta, kateri je kot spretni režiser pripomogel, da se je igrokaz »Divji lovec« izvrstno sponesel, izreka svojo prisrčno zahvalo — veselčni odbor.

Goriška kolesarska zveza.

G. K. Z. vabi vsa zvezna društva, da se snidejo jutri točno ob 2. uri pop. pri Jeleni, odkoder je skupen odhod v Vrtojbo. — Zjutraj, ob 10. bode sprejem bratskih društev »Sloga« iz Idrije ter »Balkan« iz Trsta. — Zbirališče istotam. —

G. K. Z. vabi vse odbornike, da se snidejo jutri ob 10. uri v društvenih prostorih, da se določi od vsakega društva nekaj članov za varnost ob progi dirke Volčjadraga-Vrtojba. —

Kolesarsko društvo »Danica« v Gorici vabi vse gosp. člane, da se jutri veseli bratskega kolesarskega društva »Vrtojba« v Vrtojbi v velikem številu udeležje. Odhod skupno z vsemi kolesarskimi društvi ob 2. uri popoldan izpred hotela »Zlatega jelena«. — O! jednom opozarja vse gg. člane in prijatelje na sestanek drevi ob 9. uri v gostilni pri Bitežniku.

Kolesarsko društvo »Gorica« se udeležuje jutrišnje veselice v Vrtojbi korporativno. Vabi se vse gg. člane. Odhod ob 2. pop. od jelena.

Trgovsko-obrtna in gospodarske vesti.

Vinska poskušnja na slov. dež. kmetijski šoli v Gorici bo jutri 22. t. m. Dež. odbor je naročil zbirko nižjeavstrijskih vin, ki se bodo poskušala brezplačno ob enem s karakterističnimi domačimi vini.

Politični pregled.

Državni zbor namerava sklicati vlada začetkom oktobra ter mu predloži program, kakoršen si sestavijo stranke same; v programu bi bile vse v zadnjem zasedanju nerošene socialno-politične predloge, finančni načrt, predloga o lokalnih železnih; vlada upa, da ne bo nasprotstev

tudi proti trgovinsko-političnim predlogom. —

Deželni zbori utednejo biti sklicani po večini meseca septembra; rešili bi le najmanjše tekoče reči.

Zvišanje državnega davka na pivo odpade. Ministerski svet ni sprejel tega poviška. Treba bo torej spremeniti finančni načrt. Govori pa se o davku ali celo monopolu na vžgalice; povišalo bi se tudi nove vire pri raznih pristojbinah. Da se le ne obdobi zopet najrevnejših slojev.

Šusteršič zopet sili v ospredje položaja. V »Zeit« je priobčil članek, kjer pravi, da zahteva za delavnost drž. zbora 1). delavnost češkega dež. zbora, 2). zahteve glede bosanske banke in 3). gledé laške pravne fakultete. V krogih »Slov. Enot« je presenetil ta članek, ker Š. je objavil te pogoje brez sklepa S. E. Posl. Maštalka je radi tega Šusteršiča ostro prijel.

Mladoturki napravijo izlet v Avstrijo. Izvolili so posebno komisijo, ki ima izvršiti vse potrebne priprave za ta izlet.

Priporočamo našim rodbinam Kolinsko cikorijo.

Razne vesti.

Znameniti pravnik vseučilišni profesor v Gradcu dr. Gumpowicz je umrl. Zastrupil se je s svojo ženo vred. Oba sta bila že stara in neozdravljivo bolna.

Proti Mazzinijancem se vrši v Trstu kazenska razprava. Obtožencev je 24, med njimi iz Gorice visokošolca Spazzapan in Stechina.

Največjo višino v zraku je dosegel zrakoplov »Albatros«, ki se je vzdignil iz Turina. Dosegel je višino 8500 m, kjer je bilo 32 stopinj mraza. Komaj sta dihala zrakoplovca.

Prejšnji perzijski šah ne more zapustiti Perzije radi dolgov. Vsega dolga ima 8.000.000 mark. Viada hoče ta dolg poplačati, toda šah mora prepustiti vse svoje nepremičnine državi, katera mu da vrhu tega letne pokojnine 360.000 mark (1000 mark na dan), toda ta pokojnina bi zapadla, ako bi šah intrigiral proti Perziji. S tem pa ni zadovoljen šah.

Ulom v banko. — V švicarsko zavarovalnico v Parizu je prišel o poldne, ko je v njej kosil samo en uradnik, eleganten gospod, vprašal uradnika po nečem, na kar mu je dal sunek v rebra, drug gospod pa, ki je nato prišel v urad, je pa nesrečnega uradnika zabodel. Pokradla sta neznan storilec več tisoč frankov.

Najdebelejši predsednik. — Amerikanski predsednik William Taft tehtja 155 kg. Ker po ameriških postavah ne sme predsednik zapustiti Združenih držav, si ne sme privoščiti blagodejnega vpliva Karlovih varov, zato je poklical k sebi maseja dr. Walker-ja iz Bostona, ki naj mu z drgnjenjem odpravi vsaj 15 kg. Tudi predsednik imajo svoje skrbi.

Berolin pet ur brez vode. — V Berlinu je počila velika cev, vsled česar je bilo celo mesto pet ur brez vode, kar se je poznalo posebno v tovarnah, kavarnah in gostilnah.

V Florenci je določil baje mestni svet, da morajo tujci, ki prihajajo v Italijo ob-

čudovati cerkvene umetnosti, plačati vstopnino v cerkev Santa Croce in Santa Maria Novella. Te dve cerkvi vzdržuje namreč mestni svet.

Mnogi listi so poročali, da je prosil papež našega cesarja v pismu, naj se zavzame za zagrebške »velicizdajnike« Rinski list »Osservatore Italiano« pa pravi, da to ni res.

Dhinga, indijski študent, ki je umoril v Londonu pred par meseci obersta Wylie radi tega, ker so tega sovražili vsi Indijci, je bil obglavljen v Londonu. Bil je popolnoma miren in ni kazal nobenega strahu pred smrtjo. Smatrai se je za mučenika zatiranega indijskega naroda.

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vln. Ako jo oglaš obsežnejši se računa za vsako besedo 3 vln. Najpripravnejše inšriranje za trgovce in obrtnike. Koliko jo maks. trgovec in obrtnik v Gorici, katerih na deželi (iz celo v mestu) nihče ne pozna, ker nikjer ne inšrirajo, skoda ni majhna.

Odda se takoj stanovanje s štirimi sobami in pritlikinami v via Rossini št. 6 pritliče.

Odvetniška pisarna

dr. Franc Brnčiča in dr. Mateja Pretnerja v Trstu, Via Nuova št. 13/II.

sprejme

spretnega stenografa

vetčaga sloven ko-namške stenografije. Strojepisci imajo prednost.

Hrvatica

zmožna tudi nemškega jezika simpatične zunajnosti išče v Gorici mesto varuhinje (spremljevalke) k odraslim otrokom v boljši družini.

Prijazne ponudbe pod »Hrvatica« na upravo »Soče«.

Naznanilo. — Na razna vprašanja slavnega občinstva si dovoljujem naznaniti, da se toči pravo plzensko pivo »prazdroj« v Gorici v hoteljskih restavracijah, in sicer:

v hotelu »Pri pošti«
»Union«
»Pri zlatem jeleni«
»Tri krone«

ter da ga oddajam na deželo iz zaloga v sodčih po 100, 50 in 25 litrov.

Priporočam se z odličnim spoštovanjem

A. I. Pečenko,

zalagatelj za Goriško-Gradiščansko

v Gorici, tek. Josipa Verdi 26/28.

N. B. — Kdor pije plzensko pivo pri »Zlatem jeleni« prispeva 25 vinarjev pri hektolitru za »Dijaško kuhinjo«.

MIZARSKA ZADRUGA V SOLKANU,

tovarna pohištva in stavbenih izdelkov.

Lasten železniški tir
Gorica drž. kol. — Solkan

Žage v Soteski
(last verskega zaloga).

Osrednje vodstvo: Trst, Via della Caserma št. 4.

Intarurban. telef.: Gorica št. 74, Trst št. 1631. — Tel.: Zadruga, Used. A. B. C. Gode v. Edit.

Zaloge: Solkan; Trst, Via della caserma 4;

Reka, Via delle Pile št. 2; Spljet, ulica Sv. Dujme, Na novo obali.

Zastopstva: Egypt in Levanta.

Vposluje okroglo 400 uslužbencev ter ima nad 150 H. P. parnih in turbinskih gonilnih sil — Lastne električne centrale. — Letna produkcija K 600.000.

Izdeluje pohištvo vseh slogov, ter vsa stavbena dela.

Tehnični in fotografski zavod v Solkanu.

Opravlja popolnoma: Hotele, vile, cerkve, šole i. t. d.

Les se pripravlja v posebnih pečeh na par, ki se razgrejejo do 60°.

Zadružne glavnice K 90.000. — Garancijska rezerva K 100.000. — Rezerva za izgube K 21.000.

Zadružni urad v Solkanu sprejema hranilne vloge ter jih obrestuje po 5—6%.

Sprejmejo se zastopniki

F. P. VIDIC & Komp. Ljubljana

opekarna in zaloga pečl, ponudijo vsako poljubno množino

patentiranih

zarezanih strešnikov

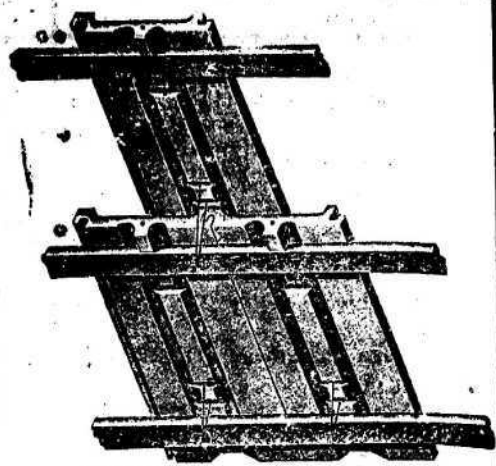
„Sistem MARZOLA“ (Strangalzziege) „Sistem MARZOLA“

Barve: a) rdeče naravno žgani, b) črno impregnirani.

■ Najličnejše, najcenejše in najpreprostejše strešno kritje. ■

Vsaki strešnik se zamore na late pribiti ali pa z žico privezati, kar je gotovo velike važnosti za kraje, ki trpe po močnem vetru in burji.

Vzorce in prospekte pošlje na željo brezplačno. Takojšnja in najzanesljivejša postrežba.

Sprejmejo se zastopniki

Jak. Šuligoj

urar c. kr. državne železnice
GORICA

Gosposka ul'ca št. 25.

Krčmarji pozor! Vsak si lahko prisluži denar brez truda, ako si nakupi godbeni avtomat. Isti igra za 10 vin. ravnotako, kakor 12 godev. Plačuje se na obroke. Vsak, kdor kupi avtomat, se mu istega postavi franco na dom. — Zaloga vsakovrstnih šivalnih strojev za krojače, čevljarje in vse druge obrti. Sistemi: Ringschiff, Singer Favorit, Junker, Ruh itd. Cene od 38 kron naprej.

Novo podjetje v Solkanu.

Naznanjam sl. občinstvu, da sem otvoril v Solkanu v lastnej hiši
veliko zalogo raznovrstnega pohištva.

Priporočam novoporočencem kompletne spalne sobe. Cene zmerne in brez konkurence. Blago trpežno in lično izdelano. Upogled zaloge dovoljen vsakomur, ne da bi bil primoran kaj naročiti. — Posebno se priporočam gg. rodoljubom z dežele, sl. učiteljstvu itd.

Za obilen obisk se priporoča

Ferdinand Delak v Solkanu št. 299

Zvoji k svojim.

Izšla je
edino prava, starodavna **BLASNIKOVA**

Le ona Pratika, ki ima na prvi strani tako podobo, kakoršna se vidi tu, je prava starodavna Pratika. Zahtevajte torej le Blasnikovo „Veliko Pratiko“, ktera se drži gesla: „Vse za vero, dom, cesarja!“

VELIKA PRATIKA
za navadno leto
1910,
ki ima 365 dnj.

V Ljubljani.
Natisnili in založili J. Blasnik-ovi nasledniki.
Vse tiskovne pravice prihranjene.

Cena 24 vinarjev.

Naša Pratika prinaša tudi letos mnogo zanimivih podob. Držite se Vaše stare prijateljice Velike Pratique, ki reče najbolj navajeni.

Lekarna Cristofolletti

v Gorici.

ŽELODČNE KAPLJICE

z znamko sv. Antona Padovanskega.

(Varstvena znamka).

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. — Te kapljice vadijo redno prebarvanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. Okrepé pokvarjeni želodec, storé, da zgine v kratkem času omotica in životna lenost (mrtvost). Te kapljice tudi storé, da človek raji je.

Cena steklenici 60 vin.

Cristofollettijeva pijača iz Kine

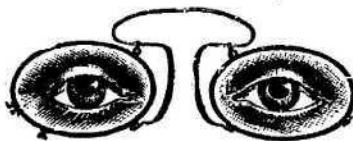
in železa, najboljši pripomoček pri zdravljenju s trsknim oljem.

Ena steklenica stane 1 krono 60 vin.

POZOR!

Edini specialist — optik
J. Primožič - Gorica

na Kornu št. 13.

priporoča svojo bogato zalogo optičnih predmetov kakor: raznovrstna očala bodisi niklasta ali zlata v vseh številkah, (Bergkristal), leče itd. vse le po zdravniških predpisih. Velika izber: barometrov, toplomerov, zdravniških toplomerov, kukal za ločce in hrblazce, vage za vino, žganje in razne druge tekočine, mikroskopov ter drugih predmetov spadajočih v to stroko. Popravila se izvršujejo točno in po zmernih cenah. Cena blagu konkurenčna. Na željo se pošilja blago tudi na dom. Za mnogobrojna naročila se toplo priporoča J. Primožič, optik.

Stavbeno podjetje

Znidarčič & Stepančič

GORICA

ULICA MATTIOLI

se priporoča sl. občinstvu in drugim korporacijam za izdelovanje vsakovrsnih stavbenih del.

Prevzema nadzorstvo in izdelovanje načrtov ter statičnih računov. Za obila naročila se toplo priporoča

Znidarčič & Stepančič.

Trgovci

z vinom in tropinovcem!

Krasno posestvo

z gostilno-trafiko

na spod. Štajerskem se ceno proda.

Na prodaj je tudi večje posestvo

z njivami, travniki in

gojzdi ob novi progi
na Gorenjskem.

Kje? Pove F. Cvek Ljubljana - Moste.

Trgovina!

Gostilna!

Miha Rožič, trgovec in gostilničar v Oslavlju št. 141 priporoča sl. občinstvu svojo trgovino s specarijskim blagom. Trgovina je založena s popolnoma svežim blagom iz najboljših virov. Istotam je dobra gostilna. Toči se pristno brisko vino, črno (bordó) in belo. — Mrzla in gorka jedila. — Cene zmerne. — Postrežba točna. — Vabim posebno cenj. Brice in okoličane.

S spoštovanjem

Miha Rožič,
Oslavlje.

Toplo priporočamo edino slovensko kavarno Central v Gorici, kjer je največja izbira časnikov in pristnih pijač.

Novodošlo blago za
nastopno sezono

se vdobi po zmernih cenah

v delavnici in trgovini z gotovimi oblekami

Anton Krušič,
krojaški mojster in trgovec
Gorici

Tržaška ulica števil. 16
v lastni hiši.

Opozarja se gg. odje malce, da je došla raznovrstnega blaga kakor kovosti iz avstrijskih in angleških tovarnen najrazličnejših

za vsaki stan.

Steckenpferd-

lilijino mlečnato milo

je najnežnejše milo za kožo.